

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЕВРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Освітній рівень	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>224 «Технології медичної діагностики та лікування»</u>
Освітня програма	<u>«Лабораторна діагностика»</u>
Спеціалізація	<u>«Лабораторна діагностика»</u>

Автор:

канд. педагог. наук, викладач Прудка Лілія Миколаївна

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол №2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри, професор Матяш М.М.

Тема № 1. Особливість евристичної діяльності.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: навчити студентів оперувати понятійно-категоріальним апаратом навчальної дисципліни «Психологічні проблеми евристичної діяльності» та ознайомити з основними видами творчості та специфікою наукової творчості.

План лекції:

1. Поняття про творчість, евристику та евристичну діяльність, їх характеристика.
2. Основні види творчості.
3. Специфіка наукової творчості.
4. Зв'язок психології евристичної діяльності з іншими галузями психологічної науки.

Ключові поняття: евристична діяльність, творчість, евристика, психологія, наукова творчість.

Тема № 2. Творчий процес та його етапи

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: ознайомити студентів з структурою творчого процесу та розглянути основні етапи творчого процесу.

План лекції:

1. Структура творчого процесу та специфіка його перебігу у теорії «триакту» П.Енгельмаєра, тристадійній моделі А.Пуанкаре, теорії Г.Воллеса та Е.Гетчинсона.
2. Етапи творчого процесу.
3. Наукові погляди до вивчення механізмів евристичної діяльності.
4. Теорія трансдукції В.А.Роменця. Гіпотеза як основний механізм евристичної діяльності.
5. Наявність спроб і помилок, прямого і побічного продуктів в результатах евристичної діяльності людини.

Ключові поняття: творче мислення, евристична діяльність, евристичне навчання, творчі завдання, особистість.

Тема № 3. Сучасні методи дослідження специфіки евристичної діяльності

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: ознайомити студентів з сучасними методами дослідження специфіки евристичної діяльності.

План лекції:

1. Евристичні методи активізації творчого мислення.
2. Метод евристичних питань.
3. Форми та методи евристичного навчання.
4. Відкриті евристичні завдання.
5. Вимоги до відкритих завдань.

Ключові поняття: творча особистість, евристичні методи, творче мислення, евристичне навчання, відкриті завдання.

Тема № 4. Бар'єри творчості і особливості їх цілеспрямованого подолання

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: ознайомити студентів з основними бар'єрами творчості і особливості їх цілеспрямованого подолання.

План лекції:

1. Зовнішні та внутрішні бар'єри.
2. Діагностика психологічних бар'єрів у творчій діяльності.

Ключові поняття: творче мислення, бар'єри, творча діяльність, психологічні бар'єри, особистість.

Тема № 5. Методи систематичного пошуку

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: ознайомити студентів з основними методами систематичного пошуку.

План лекції:

1. Методи психологічної активізації мислення, методи систематичного пошуку та методи цілеспрямованого пошуку.
2. Функціональний метод проектування.
3. Метод «П'ять чому?»
4. Метод гірлянд асоціацій.

Ключові поняття: мислення, метод, метод проектування, метод гірлянд асоціацій, особистість.

Рекомендована література:

Основна:

1. Психологія творчості : навчальний посібник / М. О. Сова, С. О. Деніжна, І. О. Петухова. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 392 с.
2. Психологія творчості: курс лекцій з дисципліни для студентів денної форми навчання спеціальності 053 «Психологія» / укладач Костю С.Й., Мукачево : МДУ, 2018. с. 46 (1,9 др.а.)
3. Гандзілевська Г.Б. Психологія творчості («Подорожуючи до невідомого...»): Навчально-методичний посібник / Г. Б. Гандзілевська. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. 156 с.
4. Карпенко Н.А. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
5. Лазарєв М.О. Педагогічна творчість: навч. посібник / М. Лазарєв. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 294 с.
6. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.

Додаткова:

1. Бірон Б. В., Портянкін К. О. Вплив вдячності на переживання творчою особистістю стресових подій. Теоретичні і прикладні проблеми психології, 2017, 26-36.
2. Михайлова І. Т. Евристичний діалог як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів 5 класів на уроках математики : магістерська робота / науковий керівник - канд. тех. наук, професор Володимир Вікторович Корольський. – Кривий Ріг, 2022. 149 с.
3. Основи технічної творчості [Електронний ресурс] // ДУ «Науково-Методичний центр вищої та фахової передвищої освіти». 2019. режим доступу <http://rodak.if.ua/ott/index.htm>

4. Скакун Н. С. Психологічна природа творчого інтелекту. Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки, 2017, 79 (1), 79-82.
5. Gillam, T. Creative writing, literature, storytelling and mental health practice. Creativity, wellbeing and mental health practice, 2018, 101-116.